

& punica. Radicibus amputatis, omnibus & arboribus & plantis mors instat certissima. Cateputatio omnium densitate &imenti rapina, ut loquitur Plinius, nonnunquam etiam ægrotant, ac tandem moribus mors deficiunt. Sic vinciens et præstringens hedera necesse solet.

cat, nec prodest viscum, cytisus, & quod Græci halimon vocant. Lædūt quædam & vicissim læduntur vicinia & succi mistura, ut laurus & raphanus vitem. Hoc de omnibus postremum sit, Notanda de Nitru, alumen, calida aqua, marina item, & fabæ extremis arborum exitijs.

ac earum putamina, nec non alia multa, libris superioribus scripta, & tum demum scribenda, arboribus ac herbis vltima plerunque solent esse exitia. Superest ut iam dictis arborum morbis, laboribus ac impedimentis, certa remedia, auxilia & præsidia, si non omni, saltem bona ex parte Autoris summa diligentia proferamus, ab antiquis scripta & obseruata, & inuandis nobis verò ac amicis nostris cognita, & in multis probata. prona voluntas.

Hortensium arborum ægrotantium, aut aliter laborantium, remedia quædam, & secreta vniuersalia. CAP. III.

DIdymus in Græcis agriculturæ Pandectis tradit, quòd si agra fuerit arbor quæuis, illius radicibus affundi debet amurca aquæ remissa æqualiter. Plinius summum præsidium esse dicit, facem vini, aut aquam lupini decocti circumfundere, vel lupinum ipsum circa radices ferere. Si emaciata fuerit & languida, habitior fiet, si radices circumfossas, & item truncum, veterem vrina humana, eaq; virili, vel pecorum lomento imbueris. Illæsam, et à vitijs arborarijs immutur.

Remedium arboris ægrotantis. Arbor emaciata & languida quomodo curetur.

K nem

Vt arbor stet illæsa. nem habebis arborem quamuis, si bubulo, tauri-
nove felle, radices illius perfuderis, aut fabarum

Contra Caniculæ æstû & syderationem. vel aliorum leguminum paleis circumpositis, aceribûsve frumenti resperfis, easdem radices vestiueris, & regeſta terra adiueris. Si Caniculæ æſtu fatigatur arbor, & ob id ſyderari periclitatur, trium fontium singulos sextarios poſt Solis occaſum radicibus iube influere, ſed ita ne remedium Luna deprehendat. Vel herbam ſymphoniacam (quæ Apuleio eadem eſt cum Apollinari & hyoſcyamo) circa truncum arboris, coronæ modo, intorque. Vel ex ea iuxta imum caudicem cubile facito. Si fuerit ſyderata arbor, & veluti tabe egrotans, vnguento delibutam quaſi reuiuifcere obſeruabis, vt ſcripſit Græcus Democritus in ſuis rei ruſticæ Commétarijs. In quibus etiam

Remedium ſyderatæ arboris.

Ne aues arborem impetant.

Præſidia arboris inſrugiſeræ.

Remedia alia arborum parum frugiferarum.

admonet, arborem ab alitibus non impeti, quæ aliorum faſciculum ſuſpẽſum habuerit: aut falce putatoria alio perlita, expurgata fuerit. Si ſlorum largo prouentu luxuriando nullũ ferat fructum, querno vel fagineo palo radicum foramini impacto, & terra occultato, velut inita fœcundabitur. Proderunt & fabacæ paleæ, trunco ad radices circumiectæ, quemadmodum ſcripſit Zoaroſtres in ſuis de Agricultura præceptionibus Græcis, in quibus ſuperſtitioſa nescio quæ pro eadem re adfert, ridenda potius quàm docenda. Columella arborem terebrare præcipit, & in foramen viridem oleaſtri taleam demitti: nam ita arbor velut inita fœcundo ſemine fertilior euadet. M. Cato amurcam æquis partibus cum aqua remiſcendam cenſet, deinde arbori circumfundendam. Quæ ſi maxima erit, commiſti amphora vna ſatis erit: ſi minor, pro ratione fundẽdum erit.

erit. Si arbores etiam feraces fuerint, hac miscellanea meliores quoque fient. Africanus inter Græcos geoponicos celebris, portulacā & tithymalum probè centulā & mista, arborum truncis inlinebat, ut fecundiores adollescere: hisque columbinum simum nonnunquam addebat. Quæ si, veluti ægrotantes, fructum defluum habebat, nec retinere poterant, Sotion Græcorum hortulanus diligens & peritus, Lolium quod zizaniorum nomine venit, cum radicibus euulsam in coronæ figuram efformabat & arboris trunco circumdabat, vel marinos cancos paguros nuncupatos eidem circumligabat, aut plumbea corona amplexabatur. Præterea, radicem ablaqueabat, eamque perforabat, & cuneum ex corno immittebat, terra circumaggesta. Quidam nudatas radices aliquot crassiores ac maiores findunt, & fissuræ filicis fragmentum immittunt, deinde ligant & accumulata terra rursus adobruunt. Palladius rubrica aut amurca insulsa, aquæ remissa arborē illinit. Vel cancrum fluuiatili cum rutæ ramo, aut lupinorum fasciculum eidem suspendit. Hæ sunt antiquorum observationes, quæ defluos arborum fructus continere possunt. Quibus si flores etiam decidere percipiuntur, aut folia, hunc in modum auxiliaberis ex Quintilliorum Græcis georgicis. Circumfossis radicibus, palearū fabacearum aqua temperatarū & maceratarum mensuram magnam magnæ arbori, parvam verò parvæ circumpones, & ita defluvio laborantem curabis. Si à vermibus infestabitur arbor, de Florē-
tini consilio sic illam defendes: Lemniam terram à vermibus quam figillatam vocant, & organum cum aqua infestatur-
sere, eaque miscellanea radices illine, aut scillam

Auxilia ar-
borum ha-
bentiū fru-
ctus defluos.

Remedia
eam in rem
alia.

Arbor quæ
deciduos ha-
bet flores,
vel folia.

Arbor quæ
a vermibus

K 2 in

Ne vermes
producat
arbor.

Multa ex pri-
mo libro
huc profe-
renda.

in circuitu plâta. Si verò piceos paxillos circa arborem defixeris, tabescent vermes ac decident. A quibus etiam suillum sterus vino dilutum illam fam seruabit, sicuti scripsit in suis Græcis georgicis Didymus, modò illud circa arborem frequenter iniiciatur. Quod etiam præstare potest, columbinum sterus, nudatis radicibus circumpositum. Adhæc taurinum fel, iisdem frequenter ingestum: nam ita neque citò senescet arbor, neque vermes faciliè producet. Palladius facies veteris vini per triduum affundit. Auxilia aduersus arboreas formicas, erucas, muscas, & bestiolas alias, larga & liberali manu tibi protulimus libro primo, quem ubi voles, & quoties opus erit, consulere poteris. Superest, vt reliqua suo ordine particulatim expediam.

Arboris mali, eiusq; pomi, cura, auxilia, & secreta. CAP. IIII.

Malus quale
solum defi-
deret.
Poma ver-
miculosa.

Putatio ma-
lis aptissima

Malus arbor, lippis, quod dicunt, & tonso-
ribus, cognita, pingue ac letum solum de-
siderat: & cui humorem non tam rigatio, quàm
natura suppeditet, vt scribit Palladius. Quod si
arenosum, vel argillosum fuerit, rigationibus iu-
uabitur. Potest etià in macro & arido solo pro-
uenire, sed ex eo poma dabit vermiculosa & ca-
duca, in frigido itidem & humecto, si cœli tepor-
ad fuerit. Stercus ouillum non tantum exigit, sed
& libenter assumit, etiam si pulueres cineris mi-
sceantur. Aptissima est ei putatio, vt arida & ma-
le nata tollatur, cum illi vita sit alioquin breuis-
sima: sed vt citò cadit, ita velociter crescit: quæ
quò annosior fuerit, eò deteriorem, minoremq;
ac